

**МЕДИЧНІ ТА БІОЛОГІЧНІ НАУКИ:
МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ АСПЕКТ
MEDICAL AND BIOLOGICAL SCIENCES:
INTERDISCIPLINARY ASPECT**

Матеріали Міжнародної міждисциплінарної науково-практичної
internet-конференції до Всесвітнього дня анатомії
Materials of International interdisciplinary scientific and practical
internet conference dedicated to the World Anatomy Day

(м. Харків, 17 жовтня 2023 року)

Харків
ПВНЗ «ХММУ»
2023

ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХАРКІВСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

МЕДИЧНІ ТА БІОЛОГІЧНІ НАУКИ: МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ АСПЕКТ
MEDICAL AND BIOLOGICAL SCIENCES: INTERDISCIPLINARY ASPECT

Матеріали Міжнародної міждисциплінарної науково-практичної internet-конференції до Всесвітнього дня анатомії

Materials of International interdisciplinary scientific and practical internet conference dedicated to the World Anatomy Day

(м. Харків, 17 жовтня 2023 року)

Харків

ПВНЗ «ХММУ»

2023

УДК (61:57):004.773.7

M42

Редакційна колегія:

доц. Давидова Ж.В.; доц. Березняков В.І.; канд. пед. наук Кудрявцева Т.О.; доц. Жеребкін В.В., канд. мед. наук Жемела О.Д.; доц. Бурлака І.С.; доц. Арсен'єв О.В.; доц. Нессонова М.М.; канд. біол. наук Тининика Л.М.; канд. біол. наук Нікольченко А.Ю.; канд. техн. наук Гиря М.П.; Чернищенко Н.П.

(реєстраційне посвідчення УкрІНТЕІ № 363 від 08 вересня 2023 р.)

Матеріали подаються мовою оригіналу. За достовірність матеріалів відповідальність несуть автори.

M42 Медичні та біологічні науки: міждисциплінарний аспект: матеріали Міжнародної міждисциплінарної науково-практичної internet-конференції до Всесвітнього дня анатомії (17 жовтня 2023 р., м. Харків) / за заг. ред. Д. М. Шияна; Приватний вищий навчальний заклад «Харківський міжнародний медичний університет». – Харків : СГ НТМ «Новий курс», 2023. – 107 с.

ISBN 978-617-7886-49-4

Збірник містить матеріали Міжнародної міждисциплінарної науково-практичної internet-конференції до Всесвітнього дня анатомії **«Медичні та біологічні науки: міждисциплінарний аспект»**, є нефактивним науковим виданням, яке висвітлює теоретичні та практичні результати наукових досліджень молодих науковців (докторантів, аспірантів, студентів), науково-педагогічних (педагогічних) працівників закладів вищої освіти, лікарів-практиків, наукових співробітників з історії становлення вітчизняної та світової морфології, актуальних питань застосування сучасних морфологічних методів і наукових технологій в медицині; клінічних, діагностичних, фармакологічних аспектів клінічної медицини; міждисциплінарного підходу до підготовки майбутніх лікарів в Україні та в світі.

Для широкого кола наукових, науково-педагогічних (педагогічних) і практичних працівників, що займаються питаннями сучасних морфологічних методів і наукових технологій в медицині; клінічних, діагностичних, фармакологічних аспектів клінічної медицини; реалізації міждисциплінарного підходу до підготовки майбутніх лікарів в Україні та в світі.

УДК (61:57):004.773.7

© ПВНЗ «Харківський міжнародний медичний університет», 2023.

визнавали 10,3% (ДІ_{95%}: 1,0—19,65%) викладачів. Також 13,8% (ДІ_{95%}: 3,3—24,3%) респондентів пов'язують самоорганізаційні труднощі з нестачею часу. Майже 45% опитаних (ДІ_{95%}: 29,6—60,0%) засвідчують відсутність будь-яких проблем.

Серед пропозицій щодо вдосконалення впровадження МІ в освітній процес найбільш актуальними були ті, що стосуються науково-методичного та психологічного супроводу.

Висновки. МІ поєднує структурні елементи змісту освіти для досягнення найвищого рівня цілісності системи компетентностей майбутніх фахівців і формування в них цілісного наукового світогляду. МІ спрямована на ефективне досягнення запланованих практичних результатів навчання, які обумовлюють формування інтегральної компетентності майбутнього фахівця. Перспективи подальших досліджень вбачаємо в розробці науково-методичного супроводу шляхів реалізації міждисциплінарної інтеграції в процес професійної підготовки майбутніх лікарів.

ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОГО СИМУЛЯЦІЙНОГО ТРЕНІНГУ ДЛЯ СТУДЕНТІВ «ВІРТУАЛЬНИЙ ПАЦІЄНТ НЕФРОЛОГІЧНОГО ПРОФІЛЮ»

Лукієнко О. В., Цодікова О. А., Жеребкін В. В., Березняков В. І.

Приватний вищий навчальний заклад «Харківський міжнародний медичний
університет», Харків, Україна

o.lukienko@khmu.edu.ua

Вступ. Медицина галузь охорони здоров'я в усьому світі, яка вимагає від працюючих в цій сфері фахівців володіння широким спектром компетентностей, серед яких, зокрема, є здатність до встановлення діагнозу захворювання та визначення підходів до їх лікування. Для цього здобувачі вищої медичної освіти мають опанувати освітні компоненти (ОК) як гуманітарного і загальнонаукового спрямування, так і фундаментального й професійно-орієнтованого. Підґрунтям

сучасної медичної освіти є міждисциплінарний підхід, спрямований на встановлення різноманітних зв'язків між окремими ОК, а також на поєднання та інтеграцію їх теоретичних і практичних аспектів. Саме завдяки міждисциплінарному підходу забезпечується розуміння майбутніми лікарями понять і процесів в межах окремих ОК, формується міждисциплінарний «хаб» знань та практичних навичок, що є вкрай необхідними складовими для вирішення певних професійних завдань будь-якого рівня складності.

Мета. Впровадження міждисциплінарного підходу в освітній процес підготовки здобувачів освіти зі спеціальності «Медицина» на кафедрі професійно-орієнтованих дисциплін ПВНЗ «Харківський міжнародний медичний університет» (ПВНЗ «ХММУ»).

Матеріали та методи. В роботі було використано загальнонаукові методи аналізу та синтезу, аналогії.

Міждисциплінарний підхід в освітньому процесі кафедри професійно-орієнтованих дисциплін було реалізовано у форматі міждисциплінарного симуляційного тренінгу «Віртуальний пацієнт нефрологічного профілю», в основу якого було покладено інтерактивну систему моделювання «Віртуальний пацієнт», яка використовується в медичній освіті.

Технологія ігрового навчання, використана під час проведення міждисциплінарного симуляційного тренінгу «Віртуальний пацієнт нефрологічного профілю» (МСТ), є складовою концепції «Віртуальний пацієнт», та побудована на рольовому принципі – здобувач освіти в ролі лікаря приймає рішення щодо встановлення діагнозу та визначення алгоритму надання медичної допомоги пацієнту.

Результати та їх обговорення. На кафедрі професійно-орієнтованих дисциплін 27 березня 2023 року було проведено міждисциплінарний симуляційний тренінг для здобувачів освіти ПВНЗ «ХММУ» 3-4 курсів «Віртуальний пацієнт нефрологічного профілю», який був присвячений Всесвітньому дню нефролога. Нефрологія, як галузь медицини, вивчає функції й

хвороби сечовивідної системи, діагностику хвороб нирок і сечовивідних шляхів, та їх лікування. Саме розділ з вивчення нефрологічних захворювань займає певну кількість годин в програмах таких дисциплін як педіатрія, внутрішня медицина, а також фармакологія.

Під час проведення МСТ здобувачам світи пропонувалося вирішити кілька кейсів, розроблених викладачами кафедри на основі реальних клінічних випадків. Зазначені кейси охоплювали теоретичні і практичні питання таких освітніх компонент, як внутрішня медицина, педіатрія, фармакологія і клінічна фармакологія. Для вирішення окремого кейса формувалась група із 4-5 студентів, що в кінцевому результаті дозволило залучити до тренінга понад 20 студентів. Робота кожної групи проводилася за алгоритмом і передбачала дотримання певної послідовності етапів розв'язання кейсу. Так, використовуючи симуляцію, студенти проводили огляд пацієнтів, збирали анамнез у пацієнтів та у батьків хворих дітей, призначали необхідні клініко-лабораторні та інструментальні дослідження з їх трактовкою, встановлювали діагноз, визначали алгоритм лікування і методи диспансерного нагляду.

Усі учасники МСТ мали змогу спостерігати та приймати безпосередню участь в процесі вирішення кейсу. Розглядаючи кейс як особливу систему (клінічний випадок), що складається з елементів (етапів вивчення), в яких необхідно виділити та вивчити складові, притаманні саме цьому етапові, студент повинен був знайти на підставі отриманої інформації оптимальне рішення і зробити висновки щодо подальших дій. Такий формат МСТ сприяв формуванню та розвитку у здобувачів освіти здатності до аналізу й синтезу.

Оцінювання та контроль за реалізацією сценаріїв кожного кейса здійснювалися викладачем-модератором, який і створював цей кейс. Це стало відмінною особливістю МСТ, що відрізняє його від звичайної інтерактивної системи моделювання клінічних процесів за допомогою комп'ютерних програм. Слід зазначити, що модерація тренінгу викладачем, який є автором певного кейсу, дозволила включати елементи майстер-класу з нефрології і була дуже

позитивно сприйнята студентами, а також забезпечила чітку організацію та ефективність роботи навчально-методичного заходу.

Також було зазначено, що використання в межах МСТ не одного а декількох кейсів спонукало здобувачів освіти задіяти такий метод пізнання, як аналогія, оскільки всі учасники процесу мали можливість різнобічно розглянути анатомо-фізіологічні особливості сечовивідної системи та семіотику захворювань органів виділення, систематизувати свої теоретичні знання, порівняти окремі етапи вирішення різних кейсів та встановити між ними наявні зв'язки, подібності та відмінності залежно від змісту клінічної ситуації.

Таким чином, реалістичність клінічних ситуації на прикладі нефрологічних хворих, а також численні дискусії, що виникли між учасниками МСТ, дозволили створити особливу емоційну атмосферу, яка не лише сприяла кращому засвоєнню навчальної програми з питань нефрології і активізації клінічного мислення, але й дозволила актуалізувати міжпредметні зв'язки з фундаментальних та клінічних освітніх компонент: фармакології, внутрішньої медицини, педіатрії, клінічної фармакології.

Висновки. На кафедрі професійно-орієнтованих дисциплін ПВНЗ «ХММУ» відбулося впровадження міждисциплінарного підходу в освітній процес підготовки здобувачів освіти зі спеціальності «Медицина» у форматі міждисциплінарного симуляційного тренінгу «Віртуальний пацієнт нефрологічного профілю».

ЗМІСТ

Напрямок 1. Історія становлення вітчизняної та світової морфології	4
РОЛЬ ВІТЧИЗНЯНИХ ВЧЕНИХ У РОЗВИТКУ МІКРОБІОЛОГІЇ	
Тининика Л.М., Горбатко Ю.В., Пилипець К.О.	4
Напрямок 2. Сучасні морфологічні методи і наукові технології в медицині	6
ВИКОРИСТАННЯ СТОВБУРОВИХ КЛІТИН КОРДОВОЇ КРОВІ У РЕГЕНЕРАТИВНІЙ МЕДИЦИНІ	
Решетова І.В., Нікольченко А.Ю.	6
УФ-ОПРОМІНЕННЯ ЯК МЕТОД ДЕЗІНФЕКЦІЇ	
Тининика Л.М., Нікольченко А. Ю., Кобизєва А.І.	9
СУЧАСНІ НЕІНВАЗИВНІ МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ В АНАТОМІЇ	
Лоцкіна Я.Г., Решетова І.В., Бурлака І.С.	11
ВИДИ ВАКЦИН ТА ВАКЦИНОПРОФІЛАКТИКА	
Нечасєва Є.О., Тининика Л.М.	13
КОМЕНСАЛІЗМ У МІКРООРГАНІЗМІВ	
Тининика Л.М., Решетова І.В.	17
ФІЗІОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ РЕГУЛЯТОРНИХ ПЕПТИДІВ	
Лоцкіна Я.Г., Нікольченко А.Ю.	19
ДОСЛІДЖЕННЯ МОРФОЛОГІЧНИХ ЗМІН ТРОМБОЦИТАРНОЇ ЛАНКИ КРОВІ У ХВОРИХ З СИНДРОМОМ ХРОНІЧНОЇ СЕРЦЕВОЇ НЕДОСТАТНОСТІ НА ТЛІ ГОСТРОЇ ПНЕВМОНІЇ	
Березняков В.І., Залюбовська О.І., Березнякова М.Є.	21
Напрямок 3. Клінічні, діагностичні, фармакологічні аспекти клінічної медицини	24
МЕДИКАМЕНТОЗНА ТЕРАПІЯ ЗЛОЯКІСНИХ РЕЦЕПТОРНО-ЧУТЛИВИХ ПУХЛИН МОЛОЧНОЇ ЗАЛОЗИ:	

ФАРМАКОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ

Артеменко А.В., Лукієнко О.В., Євтушенко Д.В. 24

VENOUS THROMBOEMBOLISM IN AN ERA OF INCREASING POPULARITY OF LONG-HAUL FLIGHTS - PREVENTION AND TREATMENT

Jakub Sulima, Kamil Górecki 27

ASPECTS OF THE INDUCED STEM CELLS THERAPEUTIC USE

Nikolchenko A. Yu, Tynnyuka L.N. 29

ДОСЛІДЖЕННЯ КОГНІТИВНИХ МЕХАНІЗМІВ ВИБІРКОВОЇ УВАГИ З ЗАСТОСУВАННЯМ МОДЕЛЬНОГО ОБ'ЄКТУ

В'язовська О.В. 31

ЗВ'ЯЗОК МІЖ СТУПЕНЕМ ЛЕЙКОАРЕОЗУ І КЛІНІКО- НЕВРОЛОГІЧНИМ СТАТУСОМ ТА ЯКІСТЮ ЖИТТЯ ПРИ ПРАВОГЕМІСФЕРНОМУ ІНСУЛЬТІ

Востротін О.В., Нессонова М.М., Шматько Ю.В. 35

VIRTUAL TARGETED SCREENING OF PHARMACOLOGICAL ACTIVITY IN A NUMBER OF CHEMICAL COMPOUNDS USING AN ELECTRONIC TOPOLOGICAL APPROACH

Ryzhenko V.P., Ryzhov O. A 39

Напрямок 4 Здоров'я та хвороби: від анатомії до лікування 41

АНАЛІЗ ОБІЗНАНОСТІ ГРОМАДЯН ПРО ЛЕТАЛЬНІ ДОЗИ

Богаченко А.О., Нессонова М.М. 41

ВИВЧЕННЯ ВПЛИВУ ФІЗИЧНИХ ЧИННИКІВ НА ВИНИКНЕННЯ ВРОДЖЕНИХ ВАД РОЗВИТКУ У ЛЮДИНИ

Вірчик М.В., Кудрявцева Т.О., Арсен'єв О.В. 44

ВИВЧЕННЯ ВПЛИВУ ГЕНЕТИЧНИХ ЧИННИКІВ НА ВИНИКНЕННЯ ВРОДЖЕНИХ ВАД РОЗВИТКУ У ЛЮДИНИ

Нечаєва Є.О., Кудрявцева Т.О., Бурлака І.С. 47

SOCIAL MEDIA'S IMPACT ON SOCIETY: ADDRESSING
DYSMORPHOFOBIA IN HEALTHCARE EDUCATION

Kępczyńska Aleksandra, Karaś Radosław, Starszak Krzysztof 49

АНАЛІЗ ПОШИРЕНOSTІ СТРЕПТОКОКОВИХ ІНФЕКЦІЙ ГРУПИ А
В УКРАЇНІ У РІЗНИХ ВІКОВИХ ГРУПАХ

Подаваленко А.П., Нессонова Т.Д. 50

ВИЗНАЧЕННЯ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ МІЖ ОСОБЛИВОСТЯМИ СТАНУ
КРОВОТВОРНОЇ ТА ІМУННОЇ СИСТЕМИ У ДІТЕЙ ТА СИМПТОМАМИ
ОСНОВНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ ДАНИХ ОРГАНІВ

Галичанська О. М. 55

СКЛАДНИЙ КЛІНІЧНИЙ ВИПАДОК – СИНДРОМ АЕРЗИ

Жеребкін В.В., Яценко А.С., Артеменко А.В. 58

**Напряв 5. Міждисциплінарний підхід до підготовки майбутніх лікарів в
Україні та в світі..... 61**

DOES MODERNITY ALSO APPLY TO LEARNING HUMAN ANATOMY?

Krzysztof Starszak, Radosław Karaś, Weronika Starszak 61

FORMATION OF LECTURERS' READINESS TO INFORMATION
COMPETENCE FORMATION IN INTERNATIONAL MEDICAL STUDENTS

Zhanna Davydova 62

ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ У
ВИКЛАДАННІ ЛЕКЦІЙНОГО МАТЕРІАЛУ З ЛАБОРАТОРНОЇ
ДІАГНОСТИКИ

Засанська Г.М. 65

МОТИВАЦІЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ МЕДИЧНИХ ТА
ФАРМАЦЕВТИЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ДО ВИВЧЕННЯ ОСВІТНІХ
КОМПОНЕНТ ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНОГО СПРЯМУВАННЯ

Баранник М.О., Нессонова М.М., Шейкіна Н.В. 70

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ЗАНЯТТЯХ

ПРИРОДНИЧО-НАУКОВИХ ДИСЦИПЛІН ДЛЯ ФОРМУВАННЯ КРЕАТИВНОГО СТУДЕНТА Василевич І.М., Швидко Ю.В.....	74
РОЛЬ СИТУАЦІЙНИХ ЗАДАЧ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ СПЕЦІАЛІСТІВ КЛІНІЧНОЇ ЛАБОРАТОРНОЇ ДІАГНОСТИКИ Залюбовська О.І., Тюпка Т.І., Авідзба Ю.Н.	77
МІЖДИСЦИПЛІНАРНА ІНТЕГРАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ ДО ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ Кудрявцева Т.О., Нессонова М.М., Разумна А.Г.	79
ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОГО СИМУЛЯЦІЙНОГО ТРЕНІНГУ ДЛЯ СТУДЕНТІВ «ВІРТУАЛЬНИЙ ПАЦІЄНТ НЕФРОЛОГІЧНОГО ПРОФІЛЮ» Лукієнко О. В., Цодікова О. А., Жеребкін В. В., Березняков В. І.	83
ПРОФЕСІЙНА ІДЕНТИЧНІСТЬ ЗДОБУВАЧА МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ ЯК ЧИННИК СУБ'ЄКТИВНОЇ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ Разумна А.Г., Гиря М.П.	87
МІЖДИСЦИПЛІНАРНА ІНТЕГРАЦІЯ У МЕЖАХ ПРИРОДНИЧО- НАУКОВИХ ДИСЦИПЛІН В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ СТУДЕНТІВ- МЕДИКІВ Ткаченко Т.В., Гетманенко С.В., Панібратцева С.Г.	90
USING OF INTERDISCIPLINARY APROACH FOR TEACHING PROFESSIONAL ENGLISH Olena Melchenko	92
CHAT-GPT – ЗМІНА ПАРАДИГМИ СИСТЕМИ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ Рижов О.А., Іванькова Н.А.....	95
SPECIFIC FEATURES AND CHANGES IN THE LIFESTYLE OF STUDENTS IN THE PROFESSIONAL COLLEGE OF NUPH DURING DISTANCE	

LEARNING

Suhenko O.V., Abidova T.S..... 98

РОЗРОБКА ПРИКЛАДНОЇ ОНТОЛОГІЇ ДО БАЗИ ЗНАНЬ

З ФАРМАЦЕВТИЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Строїтелева Н.І., Рижов О.А. 99